

Verslag

Consultatie maatschappelijke organisaties

3 juni 2026 · Gemeente Eijsden-Margraten

Concept coalitieprogramma 2026–2030

Inleiding

Op 3 juni 2026 organiseerde de coalitie EML–CDA–PRO een brede consultatiebijeenkomst over het concept coalitieprogramma 2026–2030. Martijn van Helvert en Janine Godderij presenteerden de vier hoofdthema's. De beoogde wethouders lichtten hun portefeuilles toe, waarna de aanwezige maatschappelijke partners het woord kregen.

Vrijwel iedere spreker opende met een spontaan compliment aan de coalitie over de kwaliteit van het stuk, de gekozen aanpak of het feit dat deze sessie überhaupt plaatsvond. Die waardering is hieronder per organisatie opgenomen. Het verslag geeft daarna de inhoudelijke bijdrage en de reactie vanuit de coalitie.

1. Woningcorporaties — Servatius, Woonpunt en Maasvallei

♦ *De woningcorporaties spraken waardering uit voor de gekozen opzet van het coalitieprogramma, de thematische indeling en de positieve toon van het document. Daarbij werd specifiek verwezen naar de beeldspraak van de fietstocht door de gemeente en de nadruk op samenwerking.*

Inhoud van de bijdrage

- Alle drie de corporaties plaatsten kanttekeningen bij de ambitie van 2.000 woningen. Servatius heeft plannen voor 160–180 woningen over tien jaar; Woonpunt voor circa 100. De coalitie verduidelijkte: het betreft een voorraad aan plannen, geen realisatiedoelstelling binnen vier jaar.
- Servatius pleitte voor een 'fastpass' voor betrouwbare partners zonder winstoogmerk, als erkenning van een serieuze samenwerkingsrelatie. De coalitie zegde toe dit te verkennen, inclusief één aanspreekpunt en integrale afhandeling.
- Servatius is aangesloten bij de Bouwstroom (1.500 duurzame woningen ingekocht). De coalitie gaf aan dat er wordt onderzocht hoe de Bouwstroom kan bijdragen aan de woningbouwopgave in Eijsden-Margraten en hoe kan worden aangesloten bij regionale initiatieven op het gebied van Wonen, Welzijn en Zorg, zoals het Deltaplan.
- Woonpunt vroeg te verduidelijken waarvoor het actief grondbeleid primair wordt ingezet, en benadrukte dat lage grondkosten bij sociale woningbouw essentieel zijn voor een sluitende businesscase.
- Maasvallei riep op de positieve sfeer in het stuk ook om te zetten in praktijk: 'Het stuk ademt dat uit en is mooi, maar het begint nu pas.'

2. Adviesraad Sociaal Domein

♦ *De Adviesraad Sociaal Domein gaf aan een andere bestuursstijl en koers te herkennen dan in voorgaande bestuursperiodes. Met name de nadruk op burgerparticipatie en dialoog werd positief ontvangen.*

Inhoud van de bijdrage

- De adviesraad wees ook op financiële onzekerheden in het akkoord: geen doorrekeningen of risicoanalyses, minder operationele houvast voor ambtenaren.
- Concrete instrumenten rondom starters en sport leken afgezwakt; gevraagd werd deze expliciet te borgen.
- Geadviseerd werd: maak per thema een uitvoeringsagenda met maximaal vijf meetbare KPI's; borg kwetsbare onderdelen (zwembad, mantelzorgcompliment, starterswoningen, gemeenschapshuizen per kern).
- Faseer de woningbouwambitie.
- Stel in 2027 een klimaatprogramma op.
- De adviesraad pleit voor voortzetting van “Jeugd aan Zet”.
- De coalitie bevestigde dat het mantelzorgcompliment wordt gecontinueerd en dat burgerparticipatie expliciet in haar portefeuille landt.
- De coalitie refereerde aan het Wmo-uitvoeringsplan als bestaand voorbeeld van hoe burgerparticipatie al werkt.
- De coalitie bevestigde dat ontmoeting en sport in de kleine kernen een blijvend aandachtspunt zijn, inclusief huiskamers en gemeenschapsvoorzieningen voor jong en oud.

3. Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME), Vereniging tot Natuurbehoud Cadier en Keer en Envida Ouderenzorg

♦ *Het Centrum voor Natuur- en Milieueducatie, Vereniging tot Natuurbehoud Cadier en Keer en Envida Ouderenzorg waardeerden de mogelijkheid om mee te denken over het coalitieprogramma. Daarbij werd positief gereageerd op de aandacht voor ecologie binnen de bestuurlijke portefeuilleverdeling en op de keuze van de coalitie om maatschappelijke organisaties actief te betrekken bij de verdere uitwerking van het programma.*

Inhoud van de bijdrage

- De organisaties benadrukten het belang van klimaatadaptatie, verduurzaming en ecologie als verbindend thema over alle portefeuilles heen.
- Er werd met trots gesproken over de Natura 2000-gebieden en aandacht voor het groen tussen de kernen.
- Wandelroutes en fietsroutes scheiden.
- Gevraagd werd om inwoners bewust te maken en handelingsperspectief te geven, ook via onderwijs, met Stichting komLeren als partner.

- Envida gaf aan vanuit haar subsidiebureau graag mee te denken over subsidiemogelijkheden die kunnen bijdragen aan de realisatie van maatschappelijke en duurzaamheidsopgaven.
- Bij landbouw werd gevraagd ook biologische landbouw en korte ketens expliciet mee te nemen.
- De coalitie bevestigde dat klimaatadaptatie een gezamenlijke opgave is van meerdere wethouders en dat Cittaslow als filosofie wordt uitgedragen, niet als vignet.
- De Amerikaanse begraafplaats niet positioneren als toeristische attractie, maar met respect behandelen als plek van herinnering, educatie en bezinning. De coalitie onderschreef dit uitgangspunt.

4. Stichting komLeren

✦ *Stichting komLeren sprak waardering uit voor de aandacht die het coalitieprogramma heeft voor de verbinding tussen onderwijs, zorg en leefomgeving. De vertegenwoordiger onderstreepte het belang van een integrale aanpak en van het vroegtijdig betrekken van kinderen en jongeren bij maatschappelijke thema's die de toekomst van de gemeente raken.*

Inhoud van de bijdrage

- Stichting komLeren pleitte voor een integrale aanpak van onderwijs, zorg, armoedebestrijding en leesvaardigheid, waarbij basisscholen een belangrijke signalerende en verbindende rol vervullen.
- Benadrukt werd dat maatschappelijke opgaven vroegtijdig zichtbaar worden binnen het onderwijs en daarom vragen om samenwerking tussen scholen, gemeente en maatschappelijke organisaties.
- Leerlingen actief betrekken bij thema's als verduurzaming, biodiversiteit, wateroverlast en hittestress draagt bij aan bewustwording en versterkt de betrokkenheid van toekomstige generaties bij hun leefomgeving.
- De beoogde wethouders onderschreven het belang van deze integrale aanpak.

5. Sportraad en zwembad

✦ *De Sportraad en de exploitant van het zwembad waardeerden de mogelijkheid om hun aandachtspunten rondom sport en bewegen mee te geven voor de verdere uitwerking van het coalitieprogramma.*

Inhoud van de bijdrage

- Aandacht gevraagd voor bewegingsarmoede en het stimuleren van sport en bewegen onder alle generaties.
- Onderstreept werd dat sport niet alleen bijdraagt aan gezondheid, maar ook aan ontmoeting, leefbaarheid en sociale samenhang binnen de kernen.
- Gevraagd werd aandacht te houden voor de verduurzaming en renovatie van sportaccommodaties.

- De positie en toekomstbestendigheid van het zwembad werden nadrukkelijk onder de aandacht gebracht.
- Er werd expliciet aandacht gevraagd voor verenigingsondersteuning en het versterken van het lokale sportaanbod.

6. Stichting Heuvelland Bibliotheken

♦ *De Stichting Heuvelland Bibliotheken maakte gebruik van de gelegenheid om mee te denken over de verdere uitwerking van het coalitieprogramma en vroeg daarbij aandacht voor de toekomst van de bibliotheekvoorzieningen binnen de gemeente.*

Inhoud van de bijdrage

- Gevraagd werd om duurzame en permanente huisvesting voor de bibliotheek in Eijsden.
- Benadrukt werd dat een stabiele huisvestingssituatie belangrijk is voor de continuïteit van de dienstverlening aan inwoners.
- Aandacht gevraagd voor de rol van de bibliotheek als laagdrempelige maatschappelijke voorziening op het gebied van lezen, leren, ontmoeting en participatie.

7. Visit Zuid-Limburg

♦ *Visit Zuid-Limburg gaf aan veel herkenning te zien in de uitgangspunten van het coalitieprogramma. Met name de aandacht voor kwaliteit boven kwantiteit, het behoud van de identiteit van de gemeente en het streven naar brede welvaart sluiten aan bij de koers die de organisatie zelf binnen de vrijetijdseconomie nastreeft. Daarnaast sprak Visit Zuid-Limburg uit de samenwerking met de gemeente en de nieuwe portefeuillehouder graag voort te zetten bij de verdere uitwerking van deze ambities.*

Inhoud van de bijdrage

- Toerisme niet benaderen vanuit groei van bezoekersaantallen, maar vanuit kwaliteit, spreiding en toegevoegde waarde voor inwoners.
- De vrijetijdseconomie inzetten als bijdrage aan brede welvaart, waarbij draagvlak onder inwoners een belangrijk uitgangspunt blijft.
- Aandacht gevraagd voor samenwerking tussen gemeente, inwoners, ondernemers en toeristische partners bij de verdere ontwikkeling van de sector.
- Visit Zuid-Limburg gaf aan graag samen met de gemeente invulling te geven aan de verdere ontwikkeling van de vrijetijdseconomie, passend bij de identiteit en kwaliteiten van Eijsden-Margraten.

8. Stichting Verkeersleefbaar Heuvelland

♦ *Stichting Verkeersleefbaar Heuvelland bracht de verkeersleefbaarheid nadrukkelijk onder de aandacht en lichtte de resultaten toe van een recent bewonersonderzoek onder inwoners. Daarbij werd positief gereageerd op de toezegging om hierover een vervolgesprek te voeren.*

Inhoud van de bijdrage

- Bewonersonderzoek onder 687 respondenten: een meerderheid van de respondenten ervaart de verkeersleefbaarheid als onvoldoende, met name door toeristisch verkeer, geluidsoverlast en trillingen.
- Gevraagd werd onderscheid te maken tussen mobiliteit (doorstroming en bereikbaarheid) en verkeersleefbaarheid (de impact op inwoners).
- Verzocht werd verkeersleefbaarheid expliciet te benoemen binnen het gemeentelijk beleid.
- De coalitie zegde toe hierover een afzonderlijk gesprek te voeren om de onderzoeksresultaten en mogelijke oplossingsrichtingen nader te bespreken.

9. Stichting Ondernemers Eijsden-Margraten

♦ *De vertegenwoordiger van Stichting Ondernemers Eijsden-Margraten sprak waardering uit voor de aandacht voor economie en werkgelegenheid in het coalitieprogramma. Daarbij werd het belang benadrukt van een goede samenwerking tussen gemeente en ondernemers bij de verdere uitwerking van de ambities.*

Inhoud van de bijdrage

- Gepleit werd voor ruimte voor agrarisch ondernemerschap, innovatie en lokaal gewortelde bedrijvigheid, passend bij het karakter van de gemeente.
- Aandacht gevraagd voor de verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt, onder meer door jongeren al op jonge leeftijd kennis te laten maken met ondernemerschap en technische beroepen.
- Het belang van werkgelegenheid voor huidige en toekomstige inwoners werd benadrukt.
- Veiligheid en ondermijning op bedrijventerreinen werden als aandachtspunt genoemd.
- De coalitie gaf aan dat dit onderwerp actief wordt opgepakt vanuit de portefeuille openbare orde en veiligheid.

Vervolgstappen

Op basis van de consultatie zijn de volgende acties afgesproken:

- Het concept coalitieprogramma wordt op basis van de ingebrachte input aangevuld en aangeboden aan burgemeester en gemeenteraad.
- De formulering van de woningbouwambitie wordt verduidelijkt, zodat het gefaseerde karakter van de opgave beter tot uitdrukking komt.
- De mogelijkheden van de Bouwstroom en aansluiting bij regionale initiatieven op het gebied van Wonen, Welzijn en Zorg, zoals het Deltaplan, worden verkend.
- Organisaties die het coalitieprogramma niet hebben ontvangen, ontvangen dit alsnog.
- De beoogde wethouders en de ambtelijke organisatie zullen het contact met alle, ook aanwezige maatschappelijke organisaties actief opzoeken.
- Met Stichting Verkeersleefbaar Heuvelland wordt een vervolgoverleg gepland over de resultaten van het bewonersonderzoek en mogelijke oplossingsrichtingen.
- De huisvestingsvraag van de bibliotheek in Eijsden wordt betrokken bij de verdere uitwerking van het coalitieprogramma.
- Gemeenteraad en maatschappelijke partners worden actief betrokken bij de verdere uitwerking van het coalitieprogramma richting uitvoeringsagenda's en begroting.